

**Завдання, пропоновані учасникам Конкурсу знавців української мови
«Грамотій» (2013)**

Завдання № 1

Рекомендовано до виконання учнем 8 класу.

Провідмінійте прізвище, ім'я та по батькові *Юрчишин Ігор Сергійович* в однині в усіх відмінках. Якщо можливі варіанти, зазначте їх усі.

Завдання № 2

Рекомендовано до виконання учнем 8 класу.

Усі ви знаєте фразу: «Стратити не можна помилувати», – від розміщення розділових знаків у якій залежало життя людини. Придумайте та запишіть речення (до 10), різні розділові знаки в яких змінюють їх зміст.

Журі бере до уваги оригінальність і різноманітність змісту речень.

Завдання № 3

Рекомендовано до виконання учнем 10 класу.

Складіть і запишіть діалог, репліки якого закінчувалися б поданими розділовими знаками.

?

!

?

?!

...

?

.

?!

!

Завдання № 4

Рекомендовано до виконання учнем ІІ класу.

Складіть і запишіть алгоритм / схему / таблицю до правила «Розділові знаки в безсполучниковому реченні». Проілюструйте кожний пункт правила прикладами.

Журі бере до уваги оригінальність і повноту подання матеріалу, доречність прикладів.

Завдання № 5

Рекомендовано до виконання учнем ІІ класу.

Поставте подані власні назви в Р. в. однини, зважаючи на їх значення.

Балхаш.. (місто) і Балхаш.. (озеро).

Бранденбург.. (провінція) і Бранденбург.. (місто).

Ванкувер.. (острів) і Ванкувер.. (місто).

Гамбург.. (місто) і Гамбург.. (область, земля).

Кембридж.. (місто) і Кембридж.. (затока).

Завдання № 6

Рекомендовано до виконання учнем 8 класу.

Поставте подані іменники у Кл. в. однини.

Тато, Петро, боєць, лікар, чумак, школяр, мати, миша, Катря, сім'я.

Завдання № 7

Рекомендовано до виконання учнем 11 класу.

Дайте відповідь на питання: чому у слові *книжок* маємо вставний звук [о], у слові *мітел* – [е], а у слові *шайб* його немає?

Поставте подані іменники у формі Р. в. множини: *поверхня, сосна, лазня, марка, сукня*. Якщо можливі кілька варіантів, запишіть їх усі.

Завдання № 8

Рекомендовано до виконання учнем 9 класу.

Утворіть прикметники за допомогою суфіксів *-ськ-, -зьк-, -цьк-*. Запишіть.

Прага, залісся, Гаага, герцог, Владивосток, Гринвіч, Овруч, Солигалич, Дамаск, Мекка, тюрки, Золотоноша, Сиваш, чуваш, баски, казах, Перемишль, турист.

Завдання № 9

Рекомендовано до виконання учнем 9 класу.

Дайте відповіді на питання.

Чому буква *е* в російських прізвищах *Лесков* і *Некрасов* українською мовою передається по-різному? Поясніть і передайте ці прізвища українською мовою.

Чому по-українськи *Бородін*, але *Сажин*, хоч по-російськи однаково: *Бородин* і *Сажин*?

Завдання № 10

Рекомендовано до виконання учнем 9 класу.

Перепишіть поданий текст, передаючи числівники словами.

Між 1969 і 1980 роками загальна кількість журналів, що виходили українською мовою, знизилася з 46 % до 19 %; між 1958 і 1980 роками відсоток книжок, що виходили українською мовою, впав з 60 % до 24 %. Згідно зі статистичними даними ЮНЕСКО, у 1970-х роках серед 10 найбільших слов'янських націй Україна посідала 7 місце щодо кількості назв виданих книжок, а за співвідношенням кількості цих назв, яка припадала на мільйон жителів, посідала передостаннє місце (на останньому місці з показником 58,9 були білоруси; для порівняння – для росіян цей показник становив 472,2; поляків – 289,4; чехів – 533,3; болгарів – 443,1; словаків – 701,0).

Протягом 70-х – початку 80-х років українську мову було витіснено з театрів. Із 7 театрів юного глядача лише 1 Львівський театр був україномовний. З 50 театрів-студій, створених в Україні на початку 80-х років, тільки 2 були українськими. Російськомовними були і всі театри музкомедій в Україні (*Л. Масенко*).

Завдання № 11

Рекомендовано до виконання учнем 10 класу.

Запишіть правильно подані слова. Якщо можливі кілька варіантів, зазначте їх усі. Слова не міняйте місцями.

З/роду/віку, честь/честю, ось/ось, від/тепер, чин/чином, в/цілому, пліч/о/пліч, раз/у/раз, ледве/ледве, сама/самотою, що/як/най/краще, від/сього/дні, куди/не/будь, добри/день, до/побачення, за/багато, зі/споду,

о/пів/дні, в/двоє, день/у/день, в/третє, на/троє, у/двох, по/одинці, с/першу, один/в/один, в/нічию, за/в/більшки, що/разу, в/купі, в/останнє, без/упину, з/боку/на/бік, рік/у/рік, час/від/часу, тим/разом, таким/чином, в/основному, по/двоє, по/друге, коли/не/коли, в/тім, хоч/не/хоч, кінець/кінцем, тим/часом, як/не/як.

Завдання № 12

Рекомендовано до виконання учнем ІІ класу.

Перепишіть текст, розставляючи пропущені розділові знаки. Після цього пронумеруйте їх та запишіть пояснення до кожного знака.

Після вечері сім'я зібралася в батьковому кабінеті. Це була невелика зі смаком опоряджена кімната улюблене місце дітей і дорослих. На стіні у вишитих Ольгою Петрівною рушниках висів чималий портрет Шевченка з пишними вусами в пальті і чорній смушевій шапці а далі фото господарів рідних і знайомих та самої Ольги Петрівни в довгому білому платті з трояндою на грудях (М. Олійник).

Завдання № 13

Рекомендовано до виконання учнем ІО класу.

Розподіліть подані слова на три групи:

- 1) завжди вставні;
- 2) ніколи не бувають вставними;
- 3) і вставні, і ні.

Отже, ніж, якраз, видно, либонь, як, по-перше, однак, начебто, навіть, майже, проте, мабуть, кажуть.

Складіть пари речень зі словами останньої групи, де вони є вставними або ні.

Завдання № 14

Рекомендовано до виконання учнем 8 класу.

Провідмінійте дієслово *їсти* в теперішньому часі.